

در سال ۱۳۴۵ اولین کتاب ایشان به نام (ترجمه‌ها) چاپ گردید که با استقبال مشتاقان زیادی روبه‌رو گردید.

در سال ۱۳۴۷ دومین کتاب ایشان به نام (انگلیسی دانشکده) چاپ شد که به‌عنوان بهترین کتاب در موضوع خودش دردانشکده‌ها به‌صورت کتاب کمک درسی تدریس شد.

از سال ۱۳۴۹ تا سال ۱۳۶۸ هجری شمسی، استاد صدر عاملی آموزشگاهی به‌نام آکادمی زبان‌های خارجی را با همکاری و کمک دوستان خود تأسیس نمود.

استاد به‌لطف الهی در سال ۱۳۶۵ شمسی بازنشسته شد تا به‌خواست و اراده الهی، یکی از بزرگترین و بی‌نظیرترین معجزات تحقیقاتی قرآنی به انجام برسد و در اختیار جهانیان قرار گیرد.

استاد سیدعباس صدر عاملی، پژوهشگر برجسته و دانشمند اسلام‌شناس، چهره ماندگار کشور، معلم و مترجم قرآن کریم که صاحب بیش از ۳۰ جلد کتاب و ده‌ها مقاله و اثر تخصصی چاپ‌شده بود، در روز سه‌شنبه ۱۶ آذر ۱۳۸۹، ندای ارجعی را لبیک گفت و به سرای باقی شتافت.

◄ **نگارش و تألیف تفسیر نور القرآن از چه باب اهمیت داشت؟**

• اکنون در این قرن که قرن علم و دانش، تحقیق و پیشرفت، کامپیوتر و تلاش برای تسخیر فضا و کشف ستارگان و تحقیقات علمی با ابزارها و تکنیک‌های مدرن هستیم، در این راستا نور قرآن و اسلام توانسته است، تمام پرده‌ها و موانع ایجادشده بین راه را از هرنوع که باشد، برطرف کرده و با نفوذ در قلوب عده کثیری از مردم تقریباً تمام نقاط جهان و علی‌رغم موانع سنگین و کنترل‌های سخت و تفتیش عقاید مذهبی شدیدی که به‌شکل کاملاً ظالمانه‌ای تحمیل می‌گردد، بر نفوس آنان پرتو افکند.

حال که پرتو نور اسلام همه نقاط جهان را روشن کرده است و طالبان حق، با مراجعه به ترجمه‌های قرآن کریم متوجه می‌شوند که نیاز به تفسیر دارند، بعضی از آنان به‌ویژه مسلمانان شیعی مذهب، به کتابخانه و مرکز علمی و تحقیقی حضرت امیرالمؤمنین علی ^{علیه السلام} (واقع درشهر اصفهان) راهنمایی شده‌اند و درنتیجه این مرکز علمی نامه‌های زیادی مبنی بر درخواست تفسیر قرآن به‌زبان انگلیسی دریافت داشته است.

از صدر اسلام تا کنون با اینکه قرآن بارها به‌زبان انگلیسی ترجمه شده است؛ ولی تا آنجا که ما می‌دانیم، تفسیر قرآن به‌زبان انگلیسی جز تعداد معدوی آن‌هم مختصر و به‌صورت پاورقی که کافی در پاسخگویی به مسائل عموم ملت‌ها باشد، به چاپ نرسیده است. بر همین اساس تصمیمی اتخاذ شده که با توصیه و ارشاد حضرت امام ^{علیه السلام} تفسیر موجود تهیه، تدوین و ترجمه شود.

براین اساس، مرحوم آیت‌الله حاج سیدکمال فقیه ایمانی رئیس مؤسس مرکز علمی و تحقیقی امیرالمؤمنین علی ^{علیه السلام}، نیاز به تفسیر قرآن به‌زبان‌های خارجی را به اطلاع مراجع تقلید، علما و مراکز تحقیق ذریط رسانید و در نتیجه دوازده نفر که ترکیبی از متخصصان ذریط و از ملیت‌های مختلف و دارای سابقه علمی متفاوت مخصوصا از نظر دانستن زبان انگلیسی و معارف اسلامی بودند، گروه و هیئت علمی تشکیل داد.

این جمع در اولین نشست خود که در ۱۷ شهریور ۱۳۷۰ تشکیل شد، به این نتیجه رسیدند که تفسیری که می‌خواهند به‌زبان انگلیسی ترجمه کنند، سال‌های زیادی به‌طول می‌انجامد. لازم به توضیح است که برای ترجمه تفسیر قرآن به‌زبان دیگر، باید ملاحظات زیادی را در نظر داشته باشید که خودش یک علم است و گوشه‌ای از آن را در اینجا بیان می‌کنم.

◄ **چرایی مشکل بودن تألیف تفسیر قرآن به‌زبان انگلیسی را توضیح بدهید؟**

• اگر یک سخنران در سطح عموم جامعه مسلمین بگوید: مردم مسلمان! من امروز می‌خواهم درباره نماز مسافر سخن بگویم، تمام افرادی که مخاطب این سخنران هستند، فایلی در ذهن آنها باز می‌شود که حدود پنجاه صفحه می‌باشد؛ به این شکل مخاطب می‌فهمد، نماز یعنی یکی از دستورات و واجبات الهی و ۱۷ رکعت است. حمد و سوره، رکوع، سجده، تشهد، قیام و تکبیرة الاحرام دارد و معنی و مفهوم هرکدام از اینها را در حد معلومات خود درک می‌کند؛ یعنی با فرهنگ نماز و تعریف و تبیین آن آشنائی دارد. حال می‌خواهد برانداخته و اطلاعات خود اضافه کند و درباره نماز مسافر هم مطالبی یاد بگیرد.

اگر شخص مخاطب خودش دانش آموخته علوم اسلامی باشد، بیش از صد صفحه و با دویست صفحه اطلاعات دارد و همین‌طور یک مجتهد و مرجع تقلید.

حال اگر شما خواستید، کلمه صلوة در قرآن را در تفسیر برای مخاطب انگلیسی زبان ترجمه کنید، چه می‌کنید؟ مخاطب شما چقدر درک مفهومی و معنایی از صلوة دارد؟ و همین‌طور هزاران لغت دیگر در قرآن و تفسیر آن که هزاران صفحه در خودش تفسیر دارد.

مثال لغت و کلمه صلوة مثال ساده بود. اگر خواستیم لغت جن، شیطان، ملائکه، بهشت، جهنم، قیامت، صراط، توحید و… را برای مخاطب جهانی و انگلیسی‌زبان ترجمه و تفسیر کنیم، چقدر کار مشکلی است. اینها هرکدام تفسیر بسیار مفصل و عمیقی دارد و در هر کدام نظرات و اندیشه‌های تفسیری متفاوتی است.

این بود که درباره تبدیل متن تفسیر نمونه به‌زبان انگلیسی، صدها

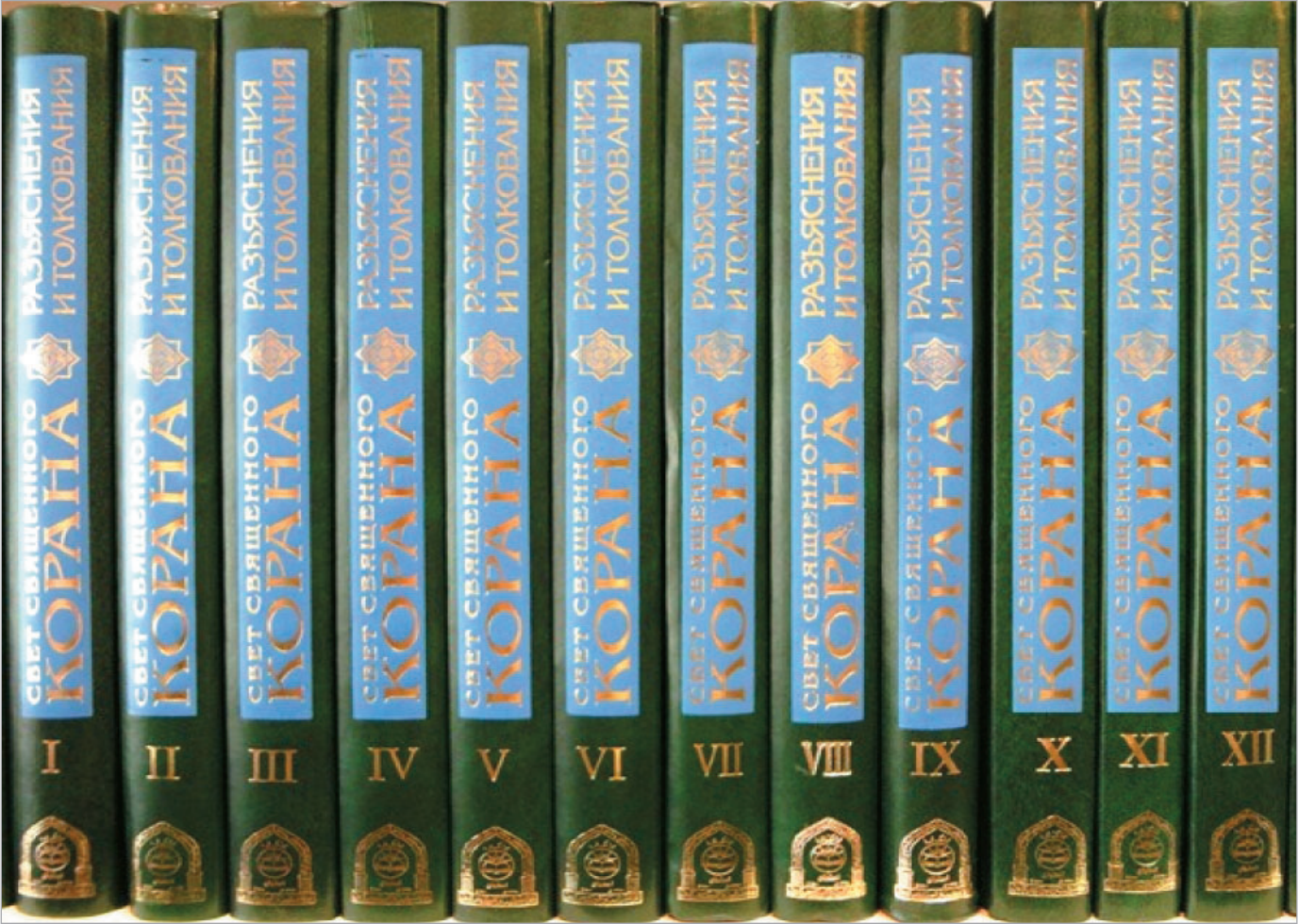
ادامه از صفحه قبل

وی با اشاره به اینکه ۱۴ جلد کتاب علمی درباره کرونا از منظر دین تدوین شده و آماده استفاده برای طلاب است، مطرح کرد: کرونا دستاوردهایی داشت؛ در دوران کرونا توفیق خدمت فراهم شد؛ همچنین رفع بسیاری از مشکلات توسط طلاب انجام شد؛ سومین دستاورد، حضور طلاب در میدان عملی جهاد بود.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی اضافه کرد: کسب مهارت از دیگر دستاوردهای کرونا بود و در این راستا بسیاری از طلاب ما در کارهای پرستاری مهارت کسب کردند. همکاری با جوانان طلبه، همکاری نهادهای حوزوی با یکدیگر و بهره‌گیری از فرصت‌های فضای مجازی، از دیگر دستاوردهای زمان کرونا بود.

◄ **جهاد، معنویت و تخصص سه ضلع فعالیت طلاب جهادی در کرونا بود**

همچنین مسئول کمیته مشاوره و روان‌شناسی ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه نیز در این همایش، عنوان کرد: حدود ۴۸۰ طلبه در ۱۳ استان فعالیت‌های مشاوره‌ای انجام می‌دادند که بسیاری از آن‌ها مدارک روان‌شناسی داشتند؛ برای آموزش‌ن‌دیده‌ها هم، آموزش‌های لازم داده شد. حجت‌الاسلام والمسلمین مهکام بیان کرد: بالغ‌بر ۱۱ هزار مشاوره، در قریب

در زمان ریاست جمهوری بیل کلینتون، نفوذ اثرگذارِ این تفسیر قرآن، به خانه رئیس‌جمهور آمریکا می‌رسد که در نامه‌ای که به دفتر مرحوم آیت‌الله فقیه ایمانی ارسال شده بود، این چنین توصیف می‌شود که روزی کلینتون می‌بیند که دخترش مشغول خواندن کتابی به‌نام «نورالقرآن» است که آن را بررسی می‌کند و می‌بیند، این کتاب تفسیر قرآن است و از منشورات مؤسسه تحقیقاتی امام امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} در اصفهان است و متعاقب آن نامه‌ای برای آیت‌الله فقیه ایمانی رئیس این مؤسسه می‌فرستد و از اینکه این تفسیر را دخترش مطالعه می‌کند، خبر می‌دهد؛ البته از مرحوم آیت‌الله فقیه ایمانی نقل است که این تفسیر، از مجموعه تفاسیر نورالقرآن به‌زبان انگلیسی ارسال شده به آمریکا است که در کنفرانسی به دست دختر رئیس‌جمهور می‌رسد و او مشتاق خواندنش می‌شود.

- گروه علمی مذکور تصمیم گرفتند، تفسیر جزء آخر

قرآن به‌عنوان نمونه ترجمه و منتشر شود و پس از دریافت انتقادات و پیشنهادات سازنده، خوانندگان نکته‌سنج، ترجمه و تفسیر تمام قرآن، از ابتدای سوره حمد شروع شود و ترجمه و تفسیر کامل از قرآن مجید به‌وجود آید؛ اما بعد به نظر رسید بهتر باشد، این نمونه با عنوان «نورالقرآن فی تفسیرالقرآن» از سوره انسان که در اواخر جزء بیست‌ونهم قرآن قرار دارد، شروع شود؛ چون قرآن کتاب و دفتر راهنمای انسان است و برای اصلاح انسان‌ها نازل شده است و این سوره در خصوص انسان و خلقت او از (نطفه امتحان) سخن می‌گوید.

◄ **کار تألیف تفسیر نورالقرآن با چند نفر آغاز شد؟**

• همان‌طور که گفته شد، در ابتدای شروع کار یعنی در زمانی که عملاً میدان ترجمه تفسیر قرآن آغاز شد، تعداد اشخاص حاضر در صحنه به دو نفر که عبارت بودند از: مترجم جناب استاد سیدعباس صدر عاملی و ویراستار تقلیل یافت. این دو کار را ادامه دادند تا توانستند، ترجمه جزء آخر قرآن را به پایان برسانند و آن را در دو جلد تقدیم حق‌جویان جهان نمایند.

مرحوم آیت‌الله سیدکمال فقیه ایمانی می‌گفتند: «یکی از دلایلی که باعث شد که از جزء آخر قرآن شروع کردیم، این بود که اگر در سطح جهان کسی تفسیر قرآن به‌زبان انگلیسی را شروع کرده، با انعکاس تفسیر ما در سطح جهان با آنها مرتبط می‌شویم و موازی‌کاری صورت نمی‌گیرد.

ولی آن زمان روشن شد که تفسیری با معیارهای مکتب اهل بیت ^{علیهم السلام} و مطابق مذهب شیعه امامیه صورت نگرفته است و همچنین مسلمانان دیگر مذاهب اسلامی، تفسیری به‌زبان انگلیسی در آن زمان نشر نداده بودند.

◄ **آیا تفسیر جزء‌های آخر قرآن، مورد استقبال مسلمانان جهان قرار گرفت؟**

• بحمدالله با نشر این دو جلد کتاب تفسیر نور، علاوه بر دریافت صدها تحسین و تشویقات بی‌حساب و فوق‌العاده‌ای که از طرف خوانندگان ارجمند از نقاط مختلف جهان ارسال گردید، هزاران نامه از محتوای این دو جلد تفسیر به ما واصل گردید که نشان از علاقه وافر و دقت عجیب داشت.

این دو جلد تفسیر در ایران به‌عنوان بهترین ترجمه

گروه علمی مذکور تصمیم گرفتند، تفسیر جزء آخر قرآن به‌عنوان نمونه ترجمه و منتشر شود و پس از دریافت انتقادات و پیشنهادات سازنده، خوانندگان نکته‌سنج، ترجمه و تفسیر تمام قرآن، از ابتدای سوره حمد شروع شود و ترجمه و تفسیر کامل از قرآن مجید به‌وجود آید؛ اما بعد به نظر رسید بهتر باشد، این نمونه با عنوان «نورالقرآن فی تفسیرالقرآن» از سوره انسان که در اواخر جزء بیست‌ونهم قرآن قرار دارد، شروع شود؛ چون قرآن کتاب و دفتر راهنمای انسان است و این سوره در خصوص انسان و خلقت او از (نطفه امتحان) سخن می‌گوید.

کتاب به‌ترتیب در سال ۱۳۷۴ هجری شمسی و مجدداً در سال ۱۳۷۵ هجری شمسی انتخاب گردید. براساس گواهی برخی شاهدان عینی و نامه‌های متعدد رسیده از دانشگاه‌های مختلف و مراکز علمی و مذهبی جهان تا آن زمان، این کتاب‌ها بدیع‌ترین، منحصربه‌فردترین و برجسته‌ترین اثر پیشگام در نوع خود بوده است که از طرف اهل فن و متخصص به‌عنوان کتاب‌های مرجع قابل قبول اسلامی، مبتنی بر عقاید و نقطه نظرهای اهل بیت ^{علیهم السلام} محسوب گردیده است.

علاوه بر این، کتاب‌های تفسیر در بعضی از دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمی در کشورهای شرقی و غربی و حتی در انگلستان به‌عنوان کتاب درسی جهت تدریس متون تخصصی به‌زبان انگلیسی برگزیده شده‌اند.

◄ **به‌صورت مختصر درباره کم و کیف تألیف تفسیر نورالقرآن به‌زبان روسی هم توضیح بفرمایید؟**

• تفسیر «نورالقرآن فی تفسیرالقرآن» با استفاده از هشت منبع تفسیری به‌زبان فارسی و با استفاده از منابع روایی شیعه و اهل سنت، نخستین تفسیر ترتیبی کامل قرآن کریم به‌زبان روسی است که با همکاری مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} اصفهان زیر نظر آیت‌الله فقیه ایمانی تهیه گردیده و به‌زبان روسیه نیز، ترجمه گردید. این دوره با همکاری گروهی از مترجمان متخصص در شهر سنت پترزبورگ به‌زبان روسی برگردانده شد. در حال حاضر، تفسیر نورالقرآن، تنها تفسیر مفصل ترتیبی به‌زبان روسی است و مورد استقبال علاقمندان روس و مسلمانان واقع شده است.

مجلدات مختلف این تفسیر با مشارکت انتشارات شرق‌شناسی سن‌پترزبورگ و مؤسسه انتشاراتی صدرا در مسکو منتشر گردیده است. مراسم رونمایی آن نیز در تیرماه سال ۱۳۹۴، در نخستین جشنواره بین‌المللی قرآن مسکو با حضور شخصیت‌های علمی و نمایندگان سیاسی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه با حضور مرحوم آیت‌الله تسخیری برگزار شد.

باآوری می‌شود، ترتیب مجلدات ترجمه روسی، مطابق با تعداد مجلدات انگلیسی یا فارسی این تفسیر نیست. با توجه به تفاوت فونت و صفحه‌بندی، حدود دو مجلد انگلیسی در یک مجلد روسی منتشر گردیده است.

جهادی تهدیدهای موجود را به فرصت تبدیل کردند.

وی اظهار داشت: نقش طلاب در دوران کرونا مانند نقش طلاب در دوران جنگ تحمیلی بود؛ کارهای بسیار سختی که حتی بعضاً نیروهای خدماتی انجام نمی‌دادند، طلاب جهادی انجام می‌دادند و این در حالی بود که برخی از آن‌ها در مقام اجتهاد بودند.

همچنین در این مراسم حجت‌الاسلام غلامرضا جلیلی مسئول کمیته آرامستان بهشت معصومه ^{علیه السلام} ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه هم، مطرح کرد: بیش از ۱۵۰۰ طلبه در ایام کرونا در بخش آرامستان‌ها فعال شدند. گفتنی است، در پایان این همایش از طلاب جهادی تقدیر شد که اسامی تقدیرشدگان به این شرح است: حجج اسلام سیدعلی حیدری، حکمت‌الله رستم‌خانی، نادری، سیدصادق حسینی، حسنعلی خوینی، یوسفعلی یوسفی و خانم‌ها سمیه سلیمی، اکرم‌سادات فاطمی، سیده‌فاطمه سیدمدلل و طاهره‌سادات حسینی‌زاده از کمیته بیمارستان‌ها، حجج اسلام سیدمحمد بابامیری قمی، مصطفی عرب‌پور، عبدالاحد رضایی‌والا، عبدالرضا رضایی، رضا مهکام، علی جنانی، رضا آبیار و بهنام کریمی از کمیته مشاوره و روان‌شناسی و حجج اسلام غلامرضا جلیلی، محسن دهرویه و محمدعلی دولت‌آبادی از کمیته آرامستان‌ها تقدیر شدند.

امام جمعه موقت تهران در نشست «ایمان و تعالی جمعی در حوزه‌های علمیه» عنوان کرد

حوزه علمیه باید اندیشمندان پاسخگو به شبهات تربیت کند

امام جمعه موقت تهران گفت: حوزه اندیشمندانی را تربیت کند تا با آموختن تفکر صحیح، بتواند به شبهات پاسخ دهد.

نشست «ایمان و تعالی جمعی در حوزه‌های علمیه»، از سوی معاونت تہذیب حوزه‌های علمیه به‌منظور طراحی و تدوین اسناد راهبردی و عملیاتی در عرصه اخلاق و معنویت طلاب و حوزویان با حضور طلاب حوزه‌های علمیه به‌صورت وینار برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین کاظم صدیقی در این نشست، اظهار داشت: گفتمان را باید در حوزه‌های علمیه آغاز کرد و این مسئله باید در حوزه اخلاق مداری و خودسازی، بیش از گذشته ترویج شود؛ چنان‌که بزرگانی از جمله علامه طباطبایی نیز به این موضوع تأکید کرده‌اند.

وی افزود: بزرگان تأکید می‌کنند، باید در حوزه، اساتید به‌صورت قریه‌الی‌الله به خودسازی و دگرسازی بپردازند و انس با احادیث و روایات داشته باشند تا از این طریق، پیام‌های حدیثی از غربت دریابند.

وی با بیان اینکه انس طلبه‌ها با اساتید و مراجع تقلید بسیار مهم است، گفت: اگر این فضا و گفتمان ایجاد شود، در ابعاد مختلف برای حوزه و طلبه‌ها آثار خوبی به‌دنبال خواهد داشت.

امام جمعه موقت تهران با تأکید بر اینکه باید برنامه‌های مختلف اخلاقی و عملی برای طلبه‌ها ارائه شود تا هدایت‌های الهی شکل بگیرد، گفت: اگر انسان خود را بیابد، این گروه را لجن‌مال نمی‌کند. اولین وظیفه این است که انسان زنجیر را از پروبال خود باز کند تا بتواند بپرد و این هشداری است که خداوند به بشریت داده است تا انسان خود را از این باتلاق‌ها رهایی بخشد.

وی با بیان اینکه اخلاق روحانیت و منازل سیر طلبه باید برای آنها بیان شود، گفت: طلبه‌ها هر روز باید اخلاق روحانیت را یاد بگیرند.

حجت‌الاسلام والمسلمین کاظم صدیقی ابراز داشت: انسان باید در خلوت فکر کند و از نظر علمی بداند که این جسم، ابزاری است که خداوند به او داده است تا به مقصد برسد. همچنین باید خودمان و فرمان را نسبت به خداوند بیابیم؛ وگرنه از او دور خواهیم شد.

◄ **امام راحل گفتمان ایمان و توحید را در جامعه به راه‌انداختند**

معاون تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه هم در این نشست، اظهار کرد: این معاونت، مدیریت اخلاق حوزه را برعهده دارد تا فضای یکپارچه‌ای را در حوزه ایجاد کند. حجت‌الاسلام والمسلمین محمد عالم‌زاده نوری افزود: باید از تجارب انقلاب اسلامی استفاده کنیم. امام راحل در دهه اول انقلاب، فضایی را در کشور پدید آورده بودند که توده جوانان به‌صورت ویژه تشویق به تہذیب نفس می‌شدند و جوانانی پدید آمدند که فضای جبهه و جنگ را مدیریت و به درجات بالایی معنوی دست یافتند.

وی با بیان اینکه امام راحل گفتمان ایمان و توحید را در جامعه به راه انداختند، گفت: امام راحل، اشتیاق به اخلاق و توحید را در جامعه ایجاد کردند و قله‌های معرفت در جوانان شکل گرفت.

معاون تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه با تأکید بر اینکه باید با توجه به فرصت‌هایی که در اختیار داریم، فراتر از کلاس‌ها و درس‌های اخلاق، برنامه‌هایی بصیرتی و اخلاقی را اجرایی کنیم، خاطرنشان کرد: باید با همکاری حوزه و دانشگاه، برنامه‌های اخلاقی و بصیرتی بسیاری را برای طلاب و حوزویان برگزار کنیم.

